

UCHWAŁA NR LIII/275/22
RADY GMINY W BAĆKOWICACH
z dnia 30 sierpnia 2022 r.

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Baćkowice
na lata 2022-2024

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022r. poz. 559 ze zm.), w związku z art.176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022r. , poz. 447), Rada Gminy w Baćkowicach uchwała, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny dla Gminy Baćkowice na lata 2022- 2024 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Baćkowice.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

§ 4

Uchwała podlega podaniu do publicznej wiadomości poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Gminy Baćkowice.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy
Krzysztof Grzyb

UZASADNIENIE

Ustawą z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U. z 2022 poz. 447) ustawodawca nałożył na gminę obowiązki w zakresie tworzenia i rozwoju opieki nad dzieckiem w rodzinach przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej.

Zgodnie z art. 176 pkt 1 cytowanej ustawy do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja 3 letnich gminnych programów wspierania rodziny. Rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu swoich funkcji, gmina w ramach zadań własnych ma zapewnić wsparcie poprzez organizację systemu pomocy i wyposażenie go w odpowiednie narzędzia.

Program zawiera kierunki działań zmierzających do tworzenia warunków dla prawidłowego funkcjonowania i wychowywania dzieci w rodzinach naturalnych.

Celem Programu jest przywracanie rodzinom zdolności do przezwyciężenia ich problemów opiekuńczo-wychowawczych przy współpracy samorządu, organizacji pozarządowych i innych instytucji zajmujących się rodziną.

Z uwagi na powyższe, podjęcie uchwały jest uzasadnione.

PRZEWODNICĄCY
Rady Gminy

Krzysztof Grzyb

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY DLA GMINY BAĆKOWICE NA LATA 2022 - 2024

I. WPROWADZENIE

Rodzina jest podstawową komórką społeczną oraz naturalnym środowiskiem rozwoju wszystkich jej członków. Jest ona pierwszym i najważniejszym środowiskiem, w którym kształtuje się osobowość dziecka. Rodzina oddziałuje na dziecko przekazując mu system wartości oraz tradycje.

Dokonujące się zmiany społeczne i gospodarcze niosą ze sobą wiele skutków negatywnych, które przyczyniają się do rozpadu rodziny, demoralizacji jej członków. Działania służb i instytucji powołanych do pracy na rzecz dobra rodziny i dziecka powinny być zintegrowane, ponieważ problemy występujące w rodzinie są złożone i wymagają interdyscyplinarnego podejścia. Choroba alkoholowa rodziców, przemoc w rodzinie, niewydolność w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, wypadki losowe to główne problemy dezorganizujące życie rodzin. Różnorakie formy wsparcia na rzecz rodziny problemowej należy docenić i ciągle udoskonalać. Zamiast zastępować i wyřęcać rodzinę w wypełnianiu jej roli, należy ją przede wszystkim wspierać, wspomagać w przywróceniu prawidłowego funkcjonowania. Wsparcie rodziny powinno być wczesne i mieć charakter profilaktyczny. Główną zasadą powinna być zasada pomocniczości. Działania przyniosą najlepszy efekt, gdy będą odbywać się za zgodą rodziny i z jej aktywnym udziałem.

Zgodnie z art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy m.in. opracowanie i realizacja trzyletniego gminnego programu wspierania rodziny. W świetle założeń ustawy, pomoc dziecku i rodzinie powinna mieć charakter interdyscyplinarny i być udzielana przez właściwych specjalistów w ramach zintegrowanego, lokalnego systemu. Ważne jest, by działania i decyzje względem rodziny były podejmowane przy współpracy wyspecjalizowanych instytucji. Konsekwencją powyższego zapisu jest wprowadzenie Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Baćkowice na lata 2022-2024 opracowanego w oparciu o ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wsparciu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Program ma na celu zbudowanie spójnego systemu pomocy rodzinie wykorzystując zasoby gminne.

Realizowane w ramach Programu zadania będą koncentrować się nie tylko na dziecku, ale na całej rodzinie przywracając jej zdolność do prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczych i wychowawczych.

II. PODSTAWA PRAWNA

- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii;
- Ustawa z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”;
- Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci.

III. DIAGNOZA SPOŁECZNA RODZIN ZAMIESZKUJĄCYCH NA TERENIE GMINY

Gmina Baćkowice jest gminą wiejską. Według stanu na 31 grudnia 2021r. , liczba ludności Gminy Baćkowice wyniosła 4 832 osób, z czego 48,9% stanowiły kobiety, a 51,1% mężczyźni. Struktura ludności gminy przedstawiała się następująco: osoby w wieku przedprodukcyjnym stanowiły 17,4%, osoby w wieku produkcyjnym 61,2%, a w wieku poprodukcyjnym 21,4%. W latach 2002-2021

liczba ludności spadła o 7,7%”. Według stanu na 31 grudnia 2020r., stopa bezrobocia w gminie wyniosła 10,0%. Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Gminie Baćkowice wynosiła 228 osób, w tym 43,42% stanowiły kobiety, 56,58% mężczyźni. Udział długotrwale bezrobotnych w stosunku do ogólnej liczby ludności gminy wyniósł 3,14%.

W zasobach infrastruktury społecznej gminy znajduje się 4 szkoły podstawowe, 1 przedszkole oraz 3 oddziały przedszkolne przy szkołach, dysponujących 200 miejscami, 4 świetlice dla dzieci i młodzieży w tym: 1 przyszkolna i 3 pozaszkolnych. Poniżej prezentujemy w formie tabelarycznej szczegółowe dane dotyczące demografii (liczbę ludności w podziale na płeć i grupy wiekowe).

Tab. 1 Liczba mieszkańców na dzień 31.12.2021 wg. grup wiekowych i płci

Grupa wiekowa	Liczba mieszkańców wg. grup wiekowych i płci	
	mężczyzna	kobieta
0 - 3	78	81
4 - 6	65	60
7 - 18	313	286
19	26	23
Wiek produkcyjny	1 613	1 252
60 - 64		141
65 - 74	256	255
75 - 79	38	64
80+	78	203

Źródło: ewidencja ludności UG Baćkowice

Zadania z zakresu pomocy społecznej oraz kreowanie lokalnej polityki społecznej na terenie Gminy Baćkowice koordynuje Ośrodek Pomocy Społecznej. Jest on inicjatorem działań o charakterze pomocowym, aktywizującym oraz integrującym różnorodne środowiska na rzecz wsparcia grup i osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, demoralizacją. Według definicji wskazanej w art. 6 ust. 14 ustawy o pomocy społecznej, rodzina określana jest jako „osoby spokrewnione lub niespokrewnione pozostające w faktycznym związku, wspólnie zamieszkujące i gospodarujące”.

Na przestrzeni lat 2019-2021 zauważa się niewielki spadek liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej zarówno w ilości jak i w stosunku do liczby mieszkańców gminy:

Tab. 2 Liczba rodzin i osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej w latach 2019 - 2021

Rok	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
2019	119	335
2020	99	273
2021	87	224

Źródło: dane własne OPS Baćkowice

Gminę Baćkowice na dzień 31.12.2021 zamieszkiwało 4 832 osoby, Ośrodek Pomocy Społecznej udzielił wsparcia z pomocy społecznej 87 rodzinom , liczba osób w tych rodzinach 224 - mniej niż w latach poprzednich.

Podobnie rzecz ma się z ilością rodzin posiadających dzieci, a korzystających z pomocy społecznej — ich liczba na przestrzeni ostatnich lat nieznacznie się zmienia:

Tab. 3 Typy rodzin korzystających z pomocy społecznej w latach 2019 - 2021

Typy rodzin	2019	2020	2021
Rodziny z dziećmi:	58	42	33
w tym z: 1 dzieckiem	19	14	10
2 dzieci	24	16	12
3 dzieci	8	5	4
4 dzieci i więcej	7	7	7
Rodziny niepełne:	7	4	10
w tym z: 1 dzieckiem	5	1	4
2 dzieci	1	2	4
3 dzieci	0	0	0
4 dzieci i więcej	1	1	2

Źródło: dane własne OPS Baćkowice

Z powyższej tabeli wynika, że najliczniejszą kategorię stanowią rodziny z dwójką dzieci, najmniejszą – rodziny wielodzietne z czwórką dzieci i więcej.

Dane uwidaczniają, że nastąpił spadek rodzin z dziećmi, które korzystają z pomocy społecznej, na co znaczący wpływ ma program „Rodzina 500 plus”. Ponadto dobra sytuacja na lokalnym rynku pracy ma również obiecujący wpływ na zmniejszenie liczby beneficjentów korzystających z środowiskowej pomocy społecznej. Spadek osób objętych pomocą podyktowany jest również stosunkowo niską kwotą kryterium dochodowego uprawniającego do świadczeń z pomocy społecznej w stosunku do chociażby wzrostu płacy minimalnej.

Rodziny korzystające z pomocy społecznej borykają się z różnymi problemami, które najczęściej wynikają z ubóstwa, bezrobocia, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, przemocy stosowanej w rodzinach oraz choroby alkoholowej.

Poniższa tabela obrazuje liczbę rodzin korzystających z pomocy społecznej z podziałem na rodzaj trudnej sytuacji życiowej.

Tab. 4 Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z podziałem na powody trudnej sytuacji życiowej w latach 2019 - 2021

Lp.	Powód trudnej sytuacji życiowej	2019 rok	2020 rok	2021 rok
		liczba rodzin / liczba osób w rodzinach		
1	ubóstwo	61 / 162	47 / 126	43 / 116
2	bezdomność	2 / 2	3 / 3	3 / 3
3	wielodzietność	17 / 94	13 / 74	1 / 7
4	rodzina niepełna	2 / 7	3 / 10	7 / 22
5	bezrobocie	67 / 185	43 / 122	42 / 109
6	niepełnosprawność	45 / 114	35 / 84	34 / 76
7	długotrwała lub ciężka choroba	45 / 109	42 / 103	37 / 84
8	bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego	2 / 7	6 / 19	7 / 22
9	przemoc w rodzinie	1 / 4	0	1 / 3
10	alkoholizm	5 / 6	3 / 4	2 / 2

Źródło: dane własne OPS Baćkowice

Z powyższych danych wynika, że najczęściej z pomocy korzystały rodziny z powodu bezrobocia, ubóstwa, niepełnosprawności oraz długotrwałej lub ciężkiej choroby. Zdarza się często, że w jednej rodzinie występuje kilka powodów trudnej sytuacji np. bezrobocie, długotrwała choroba czy bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.

Ośrodek Pomocy Społecznej zajmuje się obsługą świadczeń rodzinnych, tj. ustalanie prawa do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami, zasiłku pielęgnacyjnego, świadczeń opiekuńczych (świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy), jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia się dziecka (tzw. becikowe), świadczeń rodzicielskich, świadczeń wychowawczych (do 30.06.2022). Środki otrzymywane z tego typu świadczeń stanowią znaczące wsparcie dla budżetu domowego wielu rodzin.

Tabela 5. Wydatki na świadczenia finansowane z dotacji celowej z budżetu państwa oraz liczba świadczeń

Forma pomocy	2019 rok		2020 rok		2021 rok	
	Liczba świadczeń	wydatki	Liczba świadczeń	wydatki	Liczba świadczeń	wydatki
Zasiłek rodzinny na dziecko	4 197	488 291	3 777	446 842	3 363	383 427
Dodatki do zasiłku rodzinnego	2 348	206 048	2266	230 639	2 275	218 954
Zasiłek pielęgnacyjny	1 581	299 706	1 552	334 984	1 540	332 393
Świadczenie pielęgnacyjne	184	290 586	211	385 581	273	533 861
Specjalny zasiłek opiekuńczy	49	30 380	35	21 700	31	19 220
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	27	27 000	39	39 000	34	34 000
Świadczenie rodzicielskie	156	148 068	132	122 020	101	93 437

Źródło: dane własne OPS Baćkowice

Szczególnym rodzajem pomocy świadczonej przez pracowników socjalnych OPS jest praca socjalna. Służy ona do poprawy funkcjonowania zarówno pojedynczych osób, jak i rodzin w ich środowisku społecznym. Praca socjalna świadczona jest osobom i rodzinom bez względu na posiadany dochód, przyznanie tej formy wsparcia nie wymaga wydania decyzji administracyjnej.

Tab. 6 Praca socjalna świadczona w latach 2019 - 2021

Rok	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
2019	88	240
2020	60	163
2021	70	172

Źródło: dane własne OPS Baćkowice

Pracownicy socjalni oraz asystent rodziny realizują szereg zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej i ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, których celem jest dbanie o rodzinę jako naturalne środowisko wychowawcze. Na bieżąco monitorują sytuację rodzin z terenu gminy, szczególnie uwzględniając rodziny, w których istnieje zagrożenie umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej. W razie potrzeby pomagają w rozwiązywaniu wszelkich sytuacji kryzysowych tak, aby rodzina mogła prawidłowo funkcjonować.

Poniższa tabela prezentuje liczbę rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny w Gminie Baćkowice w latach 2019-2021:

Tab. 7 Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny w latach 2019 - 2021 oraz liczba godzin przepracowanych przez asystenta

Rok	Liczba rodzin	Liczba dzieci w rodzinach	Liczba przepracowanych godzin przez asystenta rodziny
2019	0	0	0
2020	1	2	334 godziny
2021	3	5	835 godzin

Źródło: dane własne OPS Baćkowice

Asystent rodziny prowadzi pracę z rodziną w miejscu jej zamieszkania lub w miejscu wskazanym przez rodzinę. Do zadań asystenta rodziny należy w szczególności:

- opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym;
- opracowanie we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej planu pracy z rodziną skoordynowanego z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej;
- udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych;
- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych;
- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi;
- wspieranie aktywności społecznej rodzin;
- motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
- udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej;
- motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych;
- udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych;
- podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;
- prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci;
- prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną;
- dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku i przekazywanie tej oceny kierownikowi Ośrodka Pomocy Społecznej;
- monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną;
- sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach;
- współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny;
- współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą, o których mowa w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, lub innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uzna za niezbędną.

Plan pracy z rodziną obejmuje zakres realizowanych działań mających na celu przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, a także zawiera terminy ich realizacji i przewidywane efekty. Liczba rodzin, z którymi jeden asystent rodziny może w tym samym czasie prowadzić pracę, jest uzależniona od stopnia trudności wykonywanych zadań, jednak nie może przekroczyć 15 rodzin.

Tutejszy Ośrodek zatrudnia 1 asystenta rodziny w systemie zadaniowego czasu pracy. W ostatnich latach obserwujemy wzrost zapotrzebowania na tego typu wsparcie dla rodzin.

W sytuacjach, gdy rodzice nie są w stanie lub nie chcą sprawować opieki nad własnym dzieckiem, w pierwszej kolejności dziecko umieszcza się w rodzinnej pieczy zastępczej. Umieszczenie dziecka w instytucjonalnej pieczy zastępczej następuje dopiero po wykorzystaniu wszystkich możliwych rodzinnych form opieki.

Rodziny zastępcze zapewniają dzieciom całodobową opiekę i wychowanie, jednak pobyt w nich jest jedynie tymczasowy.

Poniższa tabela przedstawia liczbę rodzin zastępczych w Gminie Baćkowice w latach 2019 - 2021

Tab. 8 Liczba rodzin zastępczych w gminie Baćkowice w latach 2019 - 2021

Rok	Liczba dzieci umieszczonej w pieczy zastępczej			
	Na starych zasadach		Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	
	Liczba rodzin	Liczba dzieci umieszczona w rodzinie zastępczej	Liczba rodzin	Liczba dzieci umieszczona w rodzinie zastępczej
2019	1	2	2	3
2020	1	2	2	3
2021	1	2	2	3

Źródło: dane własne OPS Baćkowice oraz PCPR Opatów

Gmina Baćkowice współfinansuje koszty pobytu dziecka w rodzinie zastępczej. W roku 2019 odpłatność ta wyniosła 4.164,00zł dla jednego dziecka, w roku 2020 odpłatność wyniosła 4.164,00zł dla jednego dziecka, w roku 2021 odpłatność wyniosła 6.804,16 dla 2 dzieci.

W przypadku problemów rodziny związanych z przemocą domową wszczyna się i realizuje wspólnie z innymi służbami procedurę „Niebieskiej Karty”.

Procedura „Niebieskiej Karty” to skoordynowany system pomocy dla osób, które doznają przemocy domowej. Jest pomocą w zapewnieniu rodzinie bezpieczeństwa; wsparcie w rozwiązaniu trudnej sytuacji (nie tylko związanej z przemocą, ale np. w uniezależnieniu się od sprawcy w kwestiach materialnych, zawodowych, mieszkaniowych; zapewnia również pomoc psychologiczną, prawną lub inną) obejmuje m.in. monitoring zmieniającej się sytuacji, podejmowanie przez specjalistów działań mających na celu zmianę zachowania sprawcy, poczynając od uświadomienia sprawcy konsekwencji stosowania przemocy.

Poniższa tabela obrazuje liczbę rodzin objętych powyższą procedurą w latach 2019-2021

Tab.9 Liczba rodzin objętych procedurą Niebieskiej Karty w latach 2019 - 2021

Liczba rodzin objętych procedurą Niebieskiej Karty			
Rok	2019	2020	2021
Liczba rodzin	6	13	10

Źródło: dane własne OPS Baćkowice

Jak wynika z powyższych danych, w ostatnich latach obserwuje się wzrost liczby Niebieskich Kart, największa ich liczba była w 2020 roku.

IV. ORGANIZACJA WSPIERANIA RODZINY

Obowiązek wspierania rodziny oraz organizacja pieczy zastępczej w zakresie ustawowym spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej.

Ustawa określa podział kompetencji, w tym działań i zadań pomiędzy samorządami, który przedstawia się następująco:

GMINA	POWIAT
<ul style="list-style-type: none"> • profilaktyka - wspieranie rodziny, • asystent rodziny, • placówki wsparcia dziennego, • rodziny wspierające, • inne podmioty lub instytucje działające na rzecz dziecka i rodziny 	<ul style="list-style-type: none"> • piecza zastępcza i instytucjonalna, • usamodzielnienie pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej, • adopcje, • rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka, • placówki opiekuńczo –wychowawcze, • usamodzielnienie, • organizator rodzinnej pieczy zastępczej (koordynator), • rodziny pomocnicze.

Zadaniem ustawowym gminy jest wprowadzenie asystenta rodziny do bezpośredniej pracy z rodziną przeżywającą trudności. Asystent rodziny zajmuje się wyłącznie pomocą i pracą z rodziną. Celem pracy asystenta jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej wychowanie dzieci. Jego głównym zadaniem jest niedopuszczenie do oddzielenia dzieci od rodziny oraz podjęcie działań zmierzających do zażegnania kryzysu w rodzinie. Nienormowany i elastyczny czas pracy asystenta rodziny służyć ma realnym potrzebom i rytmowi życia rodziny. Rolą asystenta rodziny nie jest powielanie pracy pracownika socjalnego, którego zadanie polega między innymi na systematycznej diagnozie środowisk zagrożonych wykluczeniem i udzielanie im odpowiedniego wsparcia. Asystent rodziny kierowany jest do pracy tylko z tymi rodzinami, w których sytuacja dziecka małoletniego wymaga wsparcia zewnętrznego. Koniec asystentury ustaje wówczas gdy rodzina osiągnie samodzielność i prawidłowo wykonuje funkcje opiekuńczo – wychowawcze.

Państwo nie może zastępować działań poszczególnych osób czy rodzin, które powinny własnymi siłami i środkami zaspokajać potrzeby egzystencjalne. Może natomiast, pomagać wówczas, gdy osoby te nie są w stanie samodzielnie przezwyciężyć trudnej sytuacji życiowej w jakiej się znalazły. Misją pracy pracowników pomocy społecznej jest umożliwienie każdemu potrzebującemu pomocy w rozwoju swojego potencjału i zapobieganie dysfunkcjom poprzez promowanie społecznych zmian w celu skutecznego rozwiązywania problemów.

V. CELE GŁÓWNE I SZCZEGÓŁOWE PROGRAMU:

Cel główny:

Rozwijanie systemu wsparcia dla rodzin w Gminie Baćkowiec, sprzyjających prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb rodzin przejawiających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Cele szczegółowe:

1. zapewnienie rodzinom poczucia bezpieczeństwa socjalnego oraz stabilizacji bytowej,
2. wspieranie rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze,
3. podnoszenie jakości i efektywności usług na rzecz wspierania rodziny,
4. zapewnienie pobytu w pieczy zastępczej, objęcie opieką dziecka poza rodziną biologiczną,
5. upowszechnianie konieczności wzmacniania rodzin poprzez rozwój poradnictwa rodzinnego oraz dostępności do specjalistów pracujących z rodziną.

VI. ADRESACI PROGRAMU

Adresatami Programu są w szczególności:

- rodziny, w tym niewydolne wychowawczo, niezaradne życiowo,

- rodziny żyjące w ubóstwie, w tym dotknięte bezrobociem,
- rodziny dotknięte przemocą,
- dzieci i młodzież zagrożona niedostosowaniem społecznym,
- rodziny z problemem długotrwałej choroby i niepełnosprawności.

Program skierowany jest do wszystkich rodzin wychowujących dzieci na terenie Gminy Baćkowice, w szczególności tych przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz zagrożonych umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej. Adresatami Programu są rodziny, którym Sąd ograniczył władzę rodzicielską lub które zostały pozbawione władzy rodzicielskiej, a także tych których dzieci przebywają już w pieczy zastępczej. Odbiorcami Programu są również przedstawiciele instytucji i służb zaangażowanych w realizację zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej.

Jego realizacja polegać będzie na zasadach współdziałania w koalicji z partnerami środowiska lokalnego, tj. instytucjami państwowymi, samorządowymi, służbą zdrowia, organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami, które specjalizują się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny. Dzięki wspólnie podejmowanym działaniom dopracowane zostaną odpowiednie warunki i możliwości do wszechstronnej i skutecznej pomocy rodzinie i zostanie zbudowana platforma wymiany doświadczeń i dobrych praktyk.

VII. REALIZATORZY PROGRAMU

Koordinatorem Programu jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Baćkowicach przy współpracy z następującymi instytucjami, podmiotami:

- Urząd Gminy w Baćkowicach,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- Komenda Powiatowa Policji w Opatowie,
- placówki oświatowe z terenu Gminy Baćkowice,
- SPZOZ w Baćkowicach,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Opatowie,
- Poradnia Psychologiczno — Pedagogiczna w Opatowie,
- organizacje pozarządowe,
- Sąd Rejonowy w Opatowie.

VIII. PRZEWDYWANE REZULTATY PROGRAMU

Realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2022-2024 dla Gminy Baćkowice ma na celu uświadomienie rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej, że ich sytuacja nie musi być trwała. Przy wsparciu odpowiednich służb jest możliwe przezwyciężenie tych trudności. W wyniku przeprowadzonych działań przewidywane jest osiągnięcie następujących rezultatów:

- polepszenie sytuacji dziecka i rodziny,
- wzrost poziomu zaspokojenia potrzeb dzieci i rodzin w zakresie opieki i wychowania,
- wzmocnienie lub przywrócenie poczucia bezpieczeństwa socjalnego,
- ograniczenie zjawiska niedostosowania społecznego,
- zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka;
- wzrost świadomości społeczeństwa na temat prawidłowego funkcjonowania rodziny i poprawnych relacji rodzinnych,
- umożliwienie dzieciom umieszczonym w pieczy zastępczej powrotu do rodziny naturalnej poprzez przywrócenie jej prawidłowych funkcji,
- rozwój efektywnej współpracy pomiędzy instytucjami i organizacjami realizujących program wspierania rodziny.

IX. MONITORING PROGRAMU

Monitoring realizacji Programu będzie opierał się przede wszystkim na gromadzeniu i analizowaniu danych będących w posiadaniu Ośrodka Pomocy Społecznej w Baćkowicach, jako koordynatora Programu i jednocześnie instytucji wiodącej przy jego realizacji. Dodatkowo pozyskiwane będą informacje od innych instytucji i podmiotów w zakresie wskazanym w Programie. Działania wyznaczone do realizacji będą obszarami podlegającymi monitorowaniu. Rezultatem monitoringu będą sprawozdania roczne, o których mowa w art.179 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

X. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Finansowanie Programu dbywać się będzie w ramach środków własnych Gminy Baćkowice, a także dotacji rządowych oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł. Środki finansowe na realizację poszczególnych działań będą uwzględniane cyklicznie w rocznych planach finansowych.

XI. PODSUMOWANIE

Gminny Program Wspierania Rodziny jest dokumentem otwartym i długofalowym. Będzie podlegał ewaluacji w zależności od występujących potrzeb rozpoznawanych i ustalanych przez podmioty zajmujące się sprawami rodziny.

Zakłada on stworzenie optymalnych warunków dla poprawy jakości życia rodzin z dziećmi. Wsparcie rodziny będzie miało charakter profilaktyczny, a samej rodzinie w pierwszej kolejności zostaną stworzone możliwości samodzielnego zmierzenia się ze swoimi problemami. Tylko w takich okolicznościach można zwiększyć jej szanse na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku oraz wykorzystanie własnej aktywności i wewnętrznego potencjału w celu zdobywania nowych umiejętności.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy
Krzysztof Grzyb